

TAJEMSTVÍ

Křup, skříp... pšššst... Musím být potichu, ať mě Monika nenajde. Půda je ideální místo ke hře na schovávanou. V téhle skulince mě určitě nenajde, myslela jsem si. Pohodně jsem se usadila a začala se rozhlížet ve své skrýši. Tady mě určitě nenajde, pošklebovala jsem se do klína (aby sestra neuslyšela ani hlásek, zacpávala jsem si pusou)... Deset minut a stále mě nenašla. Dobrá skrýš. Z nudy jsem se začala více rozhlížet po stěnách tvořených ze starých krabic, malých skulinkách, co byly pod dřevěným trámem. Shýbla jsem se co nejbližší k podlaze, abych viděla až úplně dozadu (co kdyby tam byl skrytý nějaký poklad...). No ne... NĚCO tam opravdu bylo (poklad ale ne, na něj to bylo moc malé). Natáhla jsem co nejvíce ruku a sáhla po tom... Knížka? Vytáhla jsem ji a zadívala se na ni. Vážně to byla knížka. Byla zabalená ve starém balícím papíru a na ní bylo napsáno: Deník Jany Lužické. Tak se přece jmenovala moje máma za svobodna (teď je Brabcová, stejně jako my se sestrou)... no pááááni, mámin starý deník...

Tři roky. Jak je to dlouhá doba? Je to dost dlouhá doba na zapomenutí a překonání bolesti nebo to je až příliš málo?

Tři roky uběhly jako voda, stalo se tak moc věcí a tolik se toho změnilo, ale je tu něco, co nedokážu stále překonat. Žiji s tím každý den. Každý den si vzpomenu. A tak to pořád bolí... Nedokážu překonat ztrátu blízkého člověka. Před třemi lety na můj svátek mi zemřel dědeček. Je to tak dlouho a já stále o tom nedokážu mluvit. On byl pro mě něco jako vzor. Dívala jsem se na něj s takovou úctou, a tak ho měla ráda.

Něco víc než krev, ale cit. Něco víc než pouto, ale pocit.

Myslím na něj každý den. Vzpomínám na chvíle, co jsme spolu zažili. Třeba jako děti, když vytáhl psací stroj a učil nás na něm psát (poté když už byl v důchodu, napsal spoustu spisů třeba o svém rodišti Nekoři, dokonce i kroniku naší rodiny, myslím, že moc miloval psaní), neb, když jsme museli povinně číst, nenáviděli jsme to. Teď bych za to dala vše. Seděli jsme u velkého kuchyňského stolu, on se opřel pohodlně ve své židli, zavřel oči a poslouchal. Měl doma takovou svoji knihovničku, miloval čtení knih stejně jako jejich psaní. Někdy nám jen vyprávěl příběhy, co se kde stalo a my tak rádi poslouchali...

Dnes, když přijedu k babičce do Nekoře, pokaždé se zastavím před jeho pokojem (spával v obýváku, protože měl potíže s revma a tam měl vše po ruce) a zhluboka se nadechnu, stále tam cítím vůni jeho kolínské, pokaždé, i když už později nemohl chodit ani ven, byl stále upravený, oholený. Býval starostou v Nekoři, a už odmala byl vychováván podle přísných pravidel svých rodičů. To bylo na něm vidět. Pokaždé chodit se vzpřímenou hlavou, odhodlaný a hrdý na to, kým byl. A to neztratil ani později, když už se neobešel bez holí, stále se držel tak vzpřímeně, jak jen to šlo.

Pokaždé když jsem u babičky, jdu k jeho knihovničce, otevřu ji nebo si jen prohlížím knihy přes skleněnou výplň. Očima brouzdám po jednotlivých výtiscích. Někdy se nějakou knihu vypůjčím a usednu za jeho stůl, za stůl, kde psal všechny své spisy, knihy či kroniky, a začnu listovat...

Stojí tam i dědova skříň. Když jsme byli malí, měli jsme zakázáno ji otvírat, dodneška si to nedovolím. Nemám asi na to tu odvalu jako dřív, kdy hrozil výprask při načapání... co ale hrozí teď? Mám strach? Z čeho? Ze vzpomínek, že když ji otevřu, uvidím jeho věci, vyhrne se na mě ta známá vůně a zase uvidím tak známé a blízké věci? Vzpomínám, jak to uvnitř vypadalo... jak míval poskládané kalhoty a košile, pověšená saka, a na dvířkách bylo zrcadlo

s malou poličkou, kde míval věci na holení. Na šuplíky, kde měl své kancelářské potřeby nezbytné k jeho psaní, na šuplík, kde měl své léky... Všechno se mi vrací, všechno stále znám do nejmenších detailů... Vzpomínám a zase pláču. Tak moc mi chybí.

Nejvíc myslím na den, kdy zemřel. Byla jsem tam. Myslím v Nekoři, akorát jsme se tam jeli podívat. Tak jsem se těšila, že zase uvidím babičku a dědu...

Na průběh cesty do Nekoře si nevzpomínám, ale od chvíle, kdy nám babička otevřela dveře, si vše pamatuji, každé slovo, pocit...

Jako vždycky předtím jsem jí dala velikou pusu na přivítanou, pomazlila jsem se s Rekem (babiččin pes, našli ho před několika lety na pastvinské přehradě) a hrnula se dál přivítat se s dědou... Vždycky nás tak rád viděl... Přál si slyšet, co je kde nového a vše chtěl slyšet do detailu. Pak zas vyprávěl on. Co je nového v Nekoři, komu se narodilo dítě, kdo se oženil, kdo zemřel...

Vlétla jsem do pokoje jako vždycky (byla jsem pro něj vždy takový malý nezkratný tajfun) a pozdravila ho. Až poté jsem ho uviděla... to jak ležel v posteli a ani se na mě nepodíval. Jen ležel a měl takový pohled... takový nepřítomný, jakoby byl částečně už někde jinde... a já pochopila. Utekla jsem s pláčem do kuchyně a schovala se, aby mě nikdo neviděl. Velký holky přeci nebrečí...

Ostatní členové rodiny pomalu vstoupili do obýváku, aby pozdravili dědu... vzpomínám si, že jsem zaslechla jak babička na něj mluví, ale nevím jestli odpověděl nebo co se tam dělo. Utekla jsem... jako tolikrát, když nestal nějaký problém a já se bála ho řešit. Jako tolikrát, když jsem nechtěla přijmout skutečnost. Jako tolikrát, když jsem nechtěla uvěřit... Utíkala jsem... a utíkám...

To odpoledne jsem do jeho pokoje už nevstoupila... nechtěla jsem přijmout to, že můj děda, člověk kterého jsem milovala, vedle v pokoji umírá a já s tím nemůžu nic dělat. Nenávidím ten pocit bezmocnosti. Nenávidím vše, co nemůžu změnit. Nenávidím vše, kvůli čemu pláču...

To odpoledne bylo jako v transu... vzpomínám si na všechno, co jsem cítila a na obličej, co byly to odpoledne kolem mne. Ale nevzpomínám si, co jsem dělala, kolik času uplynulo. Najednou byla tma a venku byl sníh... Pod pouliční lampou zastavila sanitka... vystoupili z ní tři lidé a vešli brankou na zahradu. Šli po úzkém chodníčku až zašli do domu. Koukala jsem se na to z okna. Víím, že jsem byla za záclonou a zezdola z domu jsem uslyšela hlasy... ti tři lidé šli k nám. Ta sanitka přijela k nám? Nechápala jsem... Strašně jsem se bála. Oči mi zalily slzy.... Uplynula 10 minut... 20... 30... Stále jsem čekala u okna a s přihlouplým výrazem koukala ven...

Možná to byla hodina, možná kus mého života... Doktorři nasedli do sanitky a odjeli. Zase tam svítila už jen pouliční lampa, nic víc...

Seděli jsem u kuchyňského stolu a snažili se večeret... tatka a strejda se pokoušeli trochu vtipkovat, aby se asi trochu uvolnila atmosféra, nebo abychom se my tolik nebáli? Možná se báli sami... slz a toho, co se bude dít. Seděla jsem zády ke dveřím pokoje, kde spal (myslím, že spal) můj děda. Tatka zrovna něco říkal a já uslyšela od vedle hluboké nadechnutí... ale takové, jaké jsem nikdy neslyšela... jako nadechnutí člověka, který se loučí... TO poslední nadechnutí, které naplní plíce po okraj, naposled.... Pak už jen výdech, který zněl tak tiše, smutně, jako konec ozvěny.... Ten poslední ode zvuk a pak už NIC...

A já tak moc se bála... Nevstala jsem a nešla za ním, i když jsem měla. Měla jsem tam jít a měla jsem udělat jinak tisíc věcí v ten den... Proč jen to nemůžu změnit? Stále si to přehrávám dokola a ptám se PROČ? A bojím se odpovědi... Věděl, že jsme vedle v pokoji, že jsme s ním nebo umíral sám? Věděl to???

Někdy nemůžu spát... přemýšlím nad tím. Nikomu jsem tohle neřekla... Nemůžu o dědovi mluvit a neplakat. On je stále součástí mého života. Myslím na něj každý den a vzpomínám.

Jen někdy, když přijedu do Nekoře, první co udělám: „vletím“ do obýváku, ucítím tu známou vůni kolínské... ale on tam není... to pak ten den je smutnější než ty jiné. To když si uvědomím, že to nezměním, že je pryč a nic mi ho nevrátí. Když ucítím zase ten pocit bezmocnosti ... slza steče po tváři a já se rozběhnu. Zase utíkám... daleko, daleko... Tam, kde lidé něco zmůžou. Kde svět se zastaví pro bolavé srdce jedné dívky. Tam, kde bude šance něco změnit... Kdy jen se zastavím? Ví to někdo? Co jen se stane, až neuteču? Co bude dál...

Dočtu poslední řádek na otevřené stránce. Nevěřím... nevěřím tomu, že tohle napsala moje máma. Ta žena, která si vždy ví rady, nikdy na ní není znát strach, vše řeší razantně a přímo (i v případě mě a mé setry... už tolikrát jsme dostaly na zadek za své lumpárny) a teď tohle. Nakoukla jsem (i když dá se říct nechtěně) do jejího soukromí, do jejího nitra. Přečetla jsem si to, co svěřila pouze svému deníku a nikdo jiný se to neměl dozvědět... mám z toho zvláštní pocit. Jak by bylo asi mně, kdyby někdo odhalil takové mé tajemství? I když je už přes dvacet let staré. To není správné. Jsou věci, SOUKROMÉ, které se nikdo jiný nemá dozvědět. Naše největší tajemství, pocity, myšlenky... Zavřela jsem deník a dál již nečetla. Nepřála bych si, aby někdo nahlížel do mého deníku, do MÉHO nitra. Vzala jsem deník a schovala ho opět pod trám, co nejvíce dozadu tam, kam patří. Třeba si jednou máma vzpomene na něj a bude ho hledat... Nechám její tajemství spát... jediný, kdo má právo na to, jej probudit, je ona sama. Její soukromí, vnitřní svět patří pouze jí a nikdo jiný nemá právo do něj nahlížet...

„Mám Tě! Teď pykáš zase ty a já se schovávám...“ S úsměvem jsem vylezla ze své skrýše a šla pro změnu hledat svojí sestru já. Kam se jen schovala? Jakou skrýš asi ona má...